

Forekomsten av skader blant snowboardutøvere på høyt nasjonalt nivå

^{1,2}Jørn Torjussen, ³Henrik Moen, ¹Roald Bahr

¹Senter for idrettsskadeforskning, Norges idrettshøgskole, ²Ortopedisk Senter, Ullevål Universitetssykehus, ³Ringerike sykehus, Hønefoss

Selv om snowboard som idrett øker i popularitet og er etablert som OL-gren, er lite kjent om skadepanoramaet blant konkurranseutøvere. I uselekterte materialer er håndleddsskader mest hyppige og utgjør vanligvis 20-30%. Målsetningen med studien var å beskrive insidens og skademønster blant kvinnelige og mannlige snowboardkjørere på høyt nasjonalt konkurransenivå. **Metode:** Undersøkelsen omfatter en prospektiv registrering av skader gjennomført av stevnelege i forbindelse med Norgescupstevner og NM, samt et retrospektivt intervju blant deltakere under NM i mars 2002. En skade ble registrert dersom den førte til medisinsk behandling og/eller at utøveren ikke kunne delta i trening eller konkurranse. Eksponering ble beregnet som antall gjennomkjøringer ("runs") i alle disipliner; snowboardcross, halfpipe, storslalåm, parallellslalåm og big jump. **Resultat:** Den prospektive undersøkelsen omfattet 1465 deltagere som gjennomførte 22 konkurranser totalt (n=8020 runs). I alt 32 skader ble registrert, derav 7 ryggskader (22%, derav 6 kontusjoner), 5 kneskader (16%), 4 skulderskader (13%) og 3 hånd/håndleddskader (9%). Skadeinsidensen for ulike grener var 14.2 per 1000 runs for big jump (n=7), 6.1 for snowboardcross (n=11, ns vs. big jump), 3.1 for halfpipe (n=13, p<0.001 vs. big jump, RR: 4.5), 1.9 for storslalåm (n=1, p<0.05 vs. big jump), mens det ikke ble registrert skader i parallellslalåm. Der var ingen forskjell i insidens mellom junior- og seniorkjørere eller mellom kjønn. Intervjuundersøkelsen (n=163 utøvere, svarprosent 83%) avdekket 90 skader, hvorav 15 kneskader (17%), 11 ryggskader (12%), 11 hodeskader (12%), 9 skulderskader (10%) og 10 hånd/håndleddskader (9%). De fleste av skadene (69%) skjedde utenom konkurranse. **Konklusjon:** Insidensen av skader blant snowboardutøvere på nasjonalt nivå er svært høy, særlig for big jump. Skadepanoramaet blant disse utøverne skiller seg fra det man ser blant nybegynnere, med en mindre andel håndleddskader og en høyere andel kneskader.

Senter for idrettsskadeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.